

Básně, koláže, deníky

Kolář se nejprve prosadil jako básník. V roce 1950, době krutého politického teroru, napsal sbírku *Prometheova játra*, jenž mu později vynesla devítiměsíční věznění. Jeho básně, divadelní hry i další texty začaly být publikovány teprve v politicky uvolněnějších 60. letech, kdy mohl také vystavovat svoji výtvarnou tvorbu.

Když se Kolář začal na sklonku 50. let systematicky zabývat koláží, čerpal materiál často z publikací reprodukcí děl ze sbírek Národní galerie. Hodnoty „národního pokladu“ podroboval výtvarné revizi, která byla ale tehdy pro českou veřejnost málo pochopitelná. „*Pro výtvarného autodidakta byla práce s fotografiemi, respektive reprodukcemi, přirozenou volbou,*“ vysvětluje Marie Klimešová.

Integrální součástí Kolářovy celoživotní tvorby pak byla její deníková forma. Četné koláže mají přesně uvedený čas vzniku a zvláště výrazné místo z tohoto hlediska zaujímají rozsáhlé kolážové Týdeníky z let 1967, 1968 a 1970. V době, kdy Jiří Kolář vytvářel svůj Týdeník 1968, se ho bytostně dotýkaly dramatické události otřásající Československem.

„*V průběhu tohoto roku zpracovával množství materiálu, ať už šlo o novinové články, oznámení, díla starých mistrů i současných umělců, upomínky či pozvánky, nebo jeho vlastní texty a další nalezené písemnosti. Cyklus každotýdenních koláží sestává ze šedesáti šesti samostatně existujících a prezentovaných stran. Mnohé se skládají z několika vrstev svědčících o síle událostí v daném týdnu či konkrétním dni,*“ dodává Milena Kalinovská.

Výstava v paláci Kinských představí návštěvníkům více než 220 Kolářových prací z umělcovy pozůstalosti, tuzemských i zahraničních sbírek včetně norimberského Neues Museum, odkud byl zapůjčen i Týdeník 1968. Návštěvníci budou mít možnost seznámit se s celým spektrem umělcových koláží, včetně prostorové koláže Na začátku bylo slovo (1969), vytvořené technikou tzv. chiasmáže.